

og saalænge skal man ogsaa holde fast ved de lange Forpagtninger. Men det forekommer mig nu, at der netop ved dette Lovforslags Fremkomst og ved de Tanker, som have knyttet sig dertil er fremkommet en vis Fare for, at der vil blive gjort Brud paa det omtalte Princip. Og jeg nægter ikke, at det har forundret mig ikke saa ganske lidet, at min ærede Nabo (Schmann) har troet i saa Henseende at kunne nærme sig til de Tanker, der ere blevne fremsatte fra Regjeringens Sids om Jordfrihedens Indførelse ved denne Leilighed. Jeg anseer dette for i høieste Grad betænkeligt, og jeg tilstaaer, at jeg egentlig slet ikke forstaaer, hvorledes man ved et Forslag til en Lov, som angaaer Selveiendoms Fremme, kan komme til at tænke paa at indføre det, som man har kaldet „Jordfrihed“. Thi hvad har da denne Jordfrihed i Virkeligheden at betyde for Selveterbonden, og hvilken stor Interesse har det for Selveterbonden, om en saadan Jordfrihed opnaaes eller ikke? Hvis denne Jordfrihed skal have Betydning, skal det netop være for Godseierne, for den Godseier, som beholder Godsset samlet, thi der er det jo, at Jordfriheden kan være til Nytte. Men hvorledes kan saa Pladsen til en Bestemmelse derom være i en Lov, som vil have Selveiendom fremmet? Jeg seer ikke rettere, end at, hvis det skulde gaae saaledes, som jeg har tilladt mig at udtale, at jeg troede, at det meget muligt vilde gaae, naar man indførte den foreslaaede Bestemmelse om tvungne Auktionsforretninger, nemlig at disse ikke førte til Selveiendom, men at Godserne netop alligevel forbleve samlede, saa vilde en saadan Bestemmelse om Jordfrihed, givet i Forbindelse med Loven, have nogen Betydning. Dersom den foreslaaede Lov derimod virkelig skulde føre til det Maal, som siges at være tilsigtet med samme, dersom der altsaa virkelig opnaaedes Selveiendom ved Hjælp af den, hvad vilde saa den omtalte Jordfrihed betyde? Det er derfor, at det blandt det meget Gaadefulde, som der har været i denne Sag, for mig har været noget af det meest Gaadefulde, at man har troet, at den netop skulde afgive Leiligheden til at fremme Jordfriheden.

Formanden: Dersom jeg ikke har forstaaet den ærede Ordfører urigtigt, har han vel paa Udvalgets Fleertals Vegne tilkjendegivet, at dette er bestemt paa at tage sit Forslag til en motiveret Dagsorden tilbage, men saaledes, at selve Tilbagetagelsen dog ikke endnu er foregaaet, hvad jeg antager for begrundet i et Ønske om, at der kan være Leilighed for andre ærede Medlemmer og navnlig ogsaa for den høitærede Indenrigsminister til at gjøre de Bemærkninger til den ærede Ordførers Udtalelser om dette Fleertallets Forslag, hvortil hans Udtalelser maatte have givet dem Anledning eller indeholde Opfordring. Hvis jeg ikke fæller i denne min Opfattelse af den ærede Ordførers Tilkjendegivelse, vil Forhandlingen altsaa foreløbig være at fortsætte i samme Omfang som hidtil.

Ordføreren: Jeg skal hertil tillade mig at bemærke, at, dersom det maa ansees for at være en nødvendig Betingelse for, at den høitærede Indenrigsminister og Andre skulle kunne komme til at udtale sig saa frit i denne Sag, som de maatte ønske, at Udvalgets Fleertals Forslag til en Dagsorden foreløbig ikke betragtes som taget tilbage, da er dette selvfølgelig mit Ønske.

Formanden: Det er ialfald den naturlige Fremgangsmaade. Forhandlingen vil altsaa foreløbig være at fortsætte i samme Omfang som hidtil. Den ærede Indenrigsminister har Ordet.

Indenrigsministeren: Jeg skal tillade mig at fremkomme med nogle korte Bemærkninger til den Deel af den ærede Ordførers Foredrag, som særlig var henvendt til mig. Den ærede Ordfører begyndte sit Foredrag med at sige, at den Udtalelse, som fremkom fra Indenrigsministeren igaar i Slutningen af hans Foredrag, overraskede ham, og at det saa meget mere maatte overraske ham, som det forekom ham, at den ikke var støttet paa Grunde. Jeg beklager, at de Grunde, jeg troede at have anført for min Erklæring, ikke ere blevne befundne fyldestgjørende, ja, at de